

ДІЛО

ВЫХОДИТЬ ЩОДЕННО ПЕРЕДПОЛУДНЕМ

РЕДАКЦІЯ
І АДМІНІСТРАЦІЯ:
Львів, Ринок ч. 10, II пов.
Конто пошти шваб. 143.322.
Адреса для телеграм:
«Ліло», Львів.
Гол. Редактор приймає від
11—12 год. передполуднем
Рукописи не звертається

ПЕРЕДПЛАТА:
Місячно: в краю 450 зод.
За границею:
В Америці 1 долар, Франції,
Голландії, Бельгії 20 фр. фр.,
Італії 750 ал., Німеччині 750 ал.,
Швейцарії 3 шв. фр., Чехо-
словаччині 30 ч. к., Румунії 15 лей,
Болгарії 750 ал., Австрії
750 ал. — Зміна адреси 1 дод.

В СПРАВЕ ОГЛОШЕНЬ
ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМИН-
СТРАЦІ

ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА
20 сот.

Протест Закарпаття.

Львів, 19. вересня 1927.

Чеська влада, довівши до порожнечі і притягнувши до парламентного співробітництва німецьких аграріїв і християнських суспільників та католицьку словацьку партію під проводом Глінки, приступила до основної реформи адміністрації в цій державі, до чого приготування велися здавна. Проект цієї реформи предложено пражському парламенту і вона має вигляд, правди, з ріжними змінами, бути прийнятою.

На основі цього проекту ціла Чехословаччина мала б бути поділена на чотири краї: Чехія (Богемія зі швейцьких часів), Моравія зі Шлезьком, Словаччина і Закарпаття (офіційно: Підкарпатська Русь). Кожен з тих країв матиме своє заступництво (красей сойм), дві третини якого вибиратимуть горожані краю, а одну третину замінює правительство. Для Закарпаття у проекті передбачено заступництво в складі 18 членів з осідком у Мукачеві. На чолі заступництва стояв би красей президент. Заступництво було би другою інстанцією, бо першою був би округ, що мав би також своє заступництво (18—36 членів) під проводом окружного начальника. Компетенція округів і країв була би доволі широка, однак як красе, так і окружне заступництво було би тільки дорадчим органом і політичними справами не займалось би. Центральне правительство могло б розв'язати заступництво і розписати нові вибори, коли захоче. Виборчі права мали б горожані після скінчення 24. року життя.

Читачі наші вже знають, яку бурю протестів викликав цей проект на Закарпатті після його оголошення, а зокрема та його постанов, що передбачувала столицєю краю представництва не дотеперішню столицю Ужгород, але місто Мукачеве. Ці протести й обурення населення зрозумілі, бо ж перенесення столиці Закарпаття до Мукачева однозначне з відданням Ужгороду з околицею на поталу щораз сильніше зростаючих словачьких впливів і нічим неоправданих посягань. Словаччина і та, що неправильно загарбала цілу Верховину, а саме Ужанщину, Земплинщину, Шаріщину і Спищину, де 200.000 українське населення не може добитися навіть своєї рідної школи, не кажучи вже про політичні права.

Проти цього проєкту виступили солідарно всі політичні партії Закарпаття, бож ця країна має загарантовану міжнародними договорами автономію, а в проєкті чл. уряду про автономію не сказано ні слова. Ясно, що чеський уряд забрав під плащем нового адміністративного поділу держави погребати раз на все автономію Закарпаття і таким чином перевести повну його уніфікацію з іншими складовими частинами держави. Постанову про намірене перенесення столиці Закарпаття до Мукачева встановлено по вській правдоподібності на те, щоб запрягти ціле населення Закарпаття до боротьби за столицю і таким робом відвернути його увагу від далеко важнішої справи: від наміру Праги вбити

цим законопроектом автономію Закарпаття.

Цей свій зручно придуманий плян Прага в значній частині здійснила, бо справді загаль закарпатського населення змобілізувався до боротьби за столицю, спускаючи з очей справу ломання цим пражським законопроектom свято й торжественно загарантованої автономії. Що так воно є, виходило би з того, що в останнім часі під впливом тих різких протестів, до яких прилучилися й закарпатські емігранти в Америці, чеські офіційні круги пішли нібито на уступки, погоджуючись на пониження столиці Закарпаття в Ужгороді. За цим заявлявся однодушно й 8-членна комісія, в якій

засідає по одному представникові з кожної коаліційної партії, які створюють разом ч-сл. уряд.

Наші провідники й одвічальні за долю Закарпаття політики мусять напружити всі свої сили й енергію на те, щоби при нагоді адміністративного поділу Чехословаччини загарантовані автономні права українського Закарпаття не були в нічому порушені. Це їх обов'язок перед історією і перед цілим українським народом.

2194

**Панятаймо: Рідна Школа — це на-
родня фортеця, це певний захист
в добі лихоліття!**

Українське диво.

Десятиліття політичного відродження України.

111.

Вське диво, навіть чудо мусить мати свою причинність, своє уоснування. Мало його без сумніву й українське диво. Ще в дев'ядесятих роках Юліян Бачинський виступав зі своєю „Україною ірредентною“, всупереч Драгоманову, на перекір його політичному світоглядові доказуючи неминучість зросту сепаратистично-незалежницьких тенденцій на Україні. Десять літ пізніше РУП (революційна українська партія) в основу своєї програми, пропаганди і діяльності ставить постулат самостійності України. Але її головна спадкоємниця: УСДРП (українська соціально-демократична робітничка партія) затемило цей чоловічий політичний постулат, замінюючи його автономічним кличем і розводючи живу і широкую пропаганду в його користь. В революції 1905—6 рр. УСДРП виступав не лише як самостійний, але й як важливий, позитивний, авторитетний і активний чинник. Столипінська реакція важко налягла на все українське життя: а найважче відбилася на УСДРП, як партії, яка вже оперувала масою (мільйони до 6.000 організованих членів політично і в професійних організаціях). Після кількох літ, проведених на безплідних внутрішніх розбіжностях, УСДРП консолідувалася тим більше, чим ближче було до війни. Мала вона значний політичний капітал, деяку партійну і політичну літературу (між іншим обгрунтовану розвідку М. Поршана про автономію України).

З вибухом війни вона проявила досить живу діяльність на Україні і в центрах російської держави (Петербург і Москві), ведучи протисовну пропаганду та підготовлюючи революцію. Кожна відозва УСДРП кінчалася стереотипною фразою: „Нехай живе російська Федеративна республіка! Нехай живе автономія України!“ Цей sacramentalний клич став складовою частиною українського політичного світогляду. Була це ідейна гіпотеза УСДРП та її національно-демократичних суперниць (радикально-демократичної партії, опісля тов. українських поступовців, а вкінці соціалістів-Федералістів), гіпотеза якої довго не могла вона позбутися, навіть після розвалу царської імперії і зро-

сту незалежницьких тенденцій. УСДРП мала свої організації і в Петрограді, особливо між військом. Волинський полк, що перший приєднався до революції і рішив долю царату, оставав під впливами української соц.-демокр. організації в Петрограді. Він і виступив з побідним прапором революції, на якому пишався напис: „Хай живе федеративна республіка і автономія України!“ — з написом, невільно перенесеним на полотно прапора з дзюжок УСДРП.

Розуміється, що на формування політичного світогляду Наддніпрянщини в самостійницькому напрямку помітний вплив мала й Галичина, де всі українські партії в основу своєї максимальної програми поклали постулат самостійної і соборної України. Тут проводила свою діяльність і передвоєнна наддніпрянська еміграція (годожно з радів УСДРП), тут вів свою ісперту і послідовну сепаратистичну пропаганду Дм. Донцов. Особливо студентська молодь в Галичині, починаючи від перших літ ХХ ст. постійно, видвигала справу незалежності і соборності України, а II-ий асеукраїнський студентський конгрес у Львові (в р. 1913) поставив її вже на порядок дня, не як теоретичну ідею, але як насущну актуальність. На жаль, галицько-українські політичні партії у найважчий хвилі заломилися. А саме в дні 19 жовтня 1918, коли треба було ясно, підрозуміти, недовозначно виставити не лише відірваний постулат державності, але прокламувати безкомпромісовий постулат незалежності і соборності України, галицько-українські партії, вірніше: тодішні керівники Української Парла. Репрезентації, чи там Української Нац. Ради, не оправдали почесної назви Галичини, як українського Піємонту.

Тоді, як УСДРП, найсильніша і найпопулярніша великоукраїнська партія, що зродилася з РУП, на першому плані поставила справу автономії України, націоналістична група РУП, що перетворилася спершу в українську народню партію, а опісля в часі революції в партію соціалістів — самостійників, твердо зберігала самостійницьку платформу. При цій нагоді го-

дяться в десятиліття політичного відродження України споминути „не злим, тихим словом“ величню і трагічну постать провідника великоукраїнських самостійників пок. Миколу Міхновського. Від однієї з небагатьох непохитно врів у самостійну Україну. До війни працював у напрямку усамостійнення українського життя. З вибухом революції він один знав, що наслідок на потребу. В революційній добі, серед пекучого підйому мас і їх пристрасей рішає організована сила. Ідеєю протиставитися не лише духову силу, не лише полк, не лише навіть найбільш однодушні бажання, але й силу фізичну, збройну, організовану, дисципліновану, яка розпоряджале всіма засобами, щоб стати екзекутивною голошестею ідей. Тому то пок. М. Міхновський на самому початку гололів колючість пегайого творення української армії, надиханої самостійницькими змаганнями, здатної протиставитися ворожим внутрішнім і зовнішнім силам. Всі клічки про окремі Українські Уставові Збори (конститутанту), всі самостійницькі тези були без значіння, якщо не було сили, яка могла б стати на їх сторожі і правосильністю їх рішень. Пропаганда пок. Міхновського, ведена під фірмою Військового Клубу ім. Полуботка, приймалася з широким масам. Звідусіль напливали військові відділи, готові злитися в один, суцільну українську військову силу. На жаль, соціалістичні партії, заворожені своїми абстрактними теоріями й теоремами, аспікуми способами саботували творення української військової сили. З тяжким трудом повстав український полк ім. Хмельницького, а опися полк ім. Полуботка. Дальше творення українських полків загавалося. Аж коли на полк Полуботка, що виїжджав з Києва на фронт підступно напали російські відділи, українська соціалістична демократія зрозуміла потребу творити власну військову силу, зрозуміла величню думку Міхновського. Та було вже запізно. Розпочинався розвал великої армії, поширювалася анархізуюча більшовницька пропаганда, а одночасно таоридася червона гвардія, яка опися перша звернулася проти українсько „контролюючої“.

Пок. Міхновський, усунений з широкої політичної арени, хоч може єдиний з тих, що могли силою своєї небуденної індивідуальності надати правильний награв і хід назріваючим подіям, ніколи не поклав терену боротьби, не уступає з арени, на якій ішли кріпаві змагання за волю України. Переслідуваний і шквований, як дика звірина, оточений ворогами, виспиджуваний чреватичкою, прибитий і виспажений, втративши рівновагу духа, покінчив зі собою, не будучи в силах, як казав у передсмертній записці, знести "жидівського панування" над Україною.

Вже з цих коротких, принагідних заміток ясно, що українське диало з 1917 р. базувалося на тому підземному, для ока пересічного, тимбільше постороннього глядача невідомому українському житті, що відбувалося під поверхнею життєвого процесу. Ного слабкою відбиткою й смакцією була тільки українська преса, культурна творчість, кооперативний рух, українські фракції в першій і другій Думі, українська демонстрація в Києві в 1914 р. (з нагоди Шевченківського року) то-що. І коли прийшов 1917 рік, коли заіснували пригоди для прояви скритих і приборканих сил умовин, шлий світ диалого й недовірливо зустрів українське диало.

Пам'ятайте, що всієї збірки на
нагробник на могилі І. Франка
треба посилати до Центробанку
(Львів, Ринок ч. 10. І. пов.) на
... мішечку ч. 7910.

Red. Czap. „Dilo”. Pr. 112/27, W Imieniu
Rzeczypospolitej Polskiej! Sąd okręgowy
karny we Lwowie ożcił na wniosek proku-
ratury przy tymże Sądzie, że treść artykułów
umieszczonych w czasopiśmie „Dilo” Nr. 50
z dnia 17. marca 1927 roku pod tytułami:
„Denuncjacja” w ustępie między słowa-
mi: „bizakowycim Meternich...” a: „Ce po-
mimo zawista znowa ułowa zbrodni z 50a)”
uznał do dnia 16. marca 1927 r. koni kate-
gę za usprawiedliwioną i zatędził zniszczenie
całego nakładu, wydał w myśli §

493. p. k. zakaz dalszego rozpowszechniania tego pisma drukowanego. Zarząd wydaje ale zakaz odpowiedzialnemu redaktorowi tego czasopisma, by orzeczenie niniejsze umieścić bezpłatnie w najbliższym numerze i to na pierwszej stronie. Niewykonanie tego zakazu pociąga za sobą następujące przewidziane w § 21. ust. druk. z 17. grudnia 1862 Dz. p. p. Nr. 6, ex 1863. l. j. zarządzenie za przekroczenie na grzywnę po 40 zł. Łódź, dnia 10. marca 1927.

Hassel.

видно не підходила п. Снежикові, що й чин доказував на протязі всіх тихох днів. На загальну виставу, виставу пройшла вдало, і глядачі вийшли вповні задоволені. Маю тут на увазі сякуху враження, бо зорові, чуті правди діти, не могли задовольнитись. Поминаючи прекрасні туалети п. Скальської не мало око чим захоплюватися. Декораций були такі білі, що навіть обмислені зеленими пелючками ніби-мармурові стояли не могли їх підпомогти.

Але це не була хіба всіх наших вистав, якої починали шукати треба не в недоліках дирекції театру, а в виняткових обставинах, серед яких ці театри живуть. П. Н.

Студентські справи.

До відома тим, що бажалиб виїхати до Даніїгу на студії.

З огляду на незвичайно тяжке, а в багатьох випадках безвихідне матеріальне становище, в якому опинилися під цю пору велика частина українських студентів у Даніїгу, Союз Українських Студентів "Основа" в Даніїгу уважає своїм обов'язком перестерегти перед легкодушним високим на студії до тутешньої Високої Технічної Школи. Богато наших товаришів, які в голоді й холоді студіювали в тутешній Високій Техн. Школі цілком всім семестром, стоять тепер перед кінцевими студіями й іспитами, однак не маючи змоги заплатити високих семестральних та іспитових такс, є примушені перервати свої студії.

Бо треба знати, що оплати в даніській Високій Технічній Школі становить на семестр около 60 дол. (шістьдесят доларів ам.); оплата за перший іспит 12 дол. (дванадцять доларів ам.). З огляду на те, що студії в тутешній Високій Технічній Школі тривають пересічно 5 (пять) літ, треба на цей час на самі тільки оплати около 4 дол. (шістьсот сорок доларів ам.). На кінці треба окрім цього місячно найменше 20-25 дол., не вчислюючи сюди приборів, які треба закупити на початку студії, а на які треба около 15 дол. Студії за технічному виділі значно дорожчі.

З тих причин не повинні виїждати до Даніїгу студенти матеріально вповні не забезпечені, бо на підмоги чи заробіток нема тут найменших виглядів.

Даніїг, 12. березня 1927 р.
За Економічно-Допомогою Комісію Союзу Українських Студентів "Основа" в Даніїгу: Волод. Дюковський, голова; Володимир Гавдик, писар.

Бригад. О. Буишованій на волі.

Вчора, 18. березня ц. р., відбулася перед трибуналом окружного кримінального суду при вуд. Баторія у Львові розправа проти б. команданта бригади УСС, Осипа Букшова. Як відомо, прокуратура обвинувачувала його за злочини шпiонажi з 867 карного закону, не маючи на те ніяких позитивних даних. Трибуналом проводив на змові розправи рад. Ма ер, боронив адвокат д-р С. Шухевич. Сама розправа тривала не довго. Прокуратор старався довести винуватість обвинуваченого при допомозі теоретичних заяв військових знавців. Трибунал після докладної якби-будь доказів про винуватість обвинуваченого видав ухвалюючий вирок. Прокуратор згодом зажадав неважкості і спротивився випущенню О. Букшова на волю. Обор. д-р Шухевич спротивився внесенню прокуратора, а трибунал чи не перший раз в такому випадку заяв ставовище, згідне зі ставовищем оборони і випустив бригадиста Букшова на волю.

Адміністраційна комісія.

Варшава, 18. березня 1927.
Адмін. комісія прагне далі, хоч її подання представників над меншостей. До вітатика хоче погодити цілком самовільних законів і предложити внесення на пленарне засідання союму. Чи й це властиво, годі сказати. Так само годі передбачити, яка буде доля теперішньої бюджетної сесії.

Довіра англ. урядові.

Лондон, 18. березня 1927.
Палата громад, після загальної опозиції Лейбур Парті, прийняла 241 голосами проти 116 внесення консерватистів на висловлення довіри урядові з нагоди великобританської політики в Китаю.

Справа участі СРСР. в міжнародній конференції.

Берлін, 18. березня 1927.
Московський кореспондент "Льодкальшайгера" доповідає, що СРСР, доти не прийматиме запрошення на міжнародну конференцію, доки вони відбудуватимуться в Швейцарії. Виключене теж прийняття запрошення на конференцію в Бухаресті або Софії. Уряд СРСР, має намір узяти участь у конференції розборів.

СРСР. не переговорює з Румунією.

Варшава, 18. березня 1927.
Більшовицька агенція "Тасс" заперечує істи про довірочні переговори між СРСР і Румунією, які мали відбутися після ратифікації Бессарабської конвенції Італією.

Краса

є скарбом кожної жінки. Уміло плекаючи свою вроду, довго заохавеш молодечий вигляд.

Elida Savon Ideal робить церу здоровою, делікатною і свіжою.

Будеш гарною вживаючи

ELIDA

SAVON IDEAL

Проти репресійного закону.

Протикомуністичний проект закону на конституційній комісії.

Варшава, 18. березня 1927.

На вчорашньому засіданні конституційної комісії дискутувало над внесенням ЗЛН у справі проекту закону проти комуністів. Реферував пос. Березовський. В дискусії пос. Чапінський (ППС) доказував, що такий закон є шкідливий для держави і поставив внесення перейти над ним до денного порядку. Коли стоїть на становищі репресій, то вже теперішні закони вистачають на переслідування комуністів. Пос. Полякевич (Стр. ХЛ) бажає доповнити згаданий проект закону у відношен-

ні до фашистсько-монархістичних організацій. Посли Вагінський (Виза.), Хруцький (Український Клуб), Шіп-пер (жид) піддержують становище пос. Чапінського. Пос. Недзівковський (ППС) критикує проект із правого боку, називає його унікатом. Навіть пос. Попель (НПР) заявився проти проекту. В голосуванні внесення пос. Чапінського впадо. Впали також внесення про скликання підкомісії. Комісією відложено до вівторка 22. ц. м.

Італійсько-болгарський пакт.

Париж, 18. березня 1927.

"Матен" передруковує вістку, подану білгородською "Політикою", що між Болгарією і Італією йдуть переговори в справі заключення тайного договору.

Ліга Оборони Прав Людини і політ. в'язні в Польщі.

Париж, 18. березня 1927.

Сенатор Познер і пос. Тутутт конферували з президією французької Ліги Оборони Прав Людини і Громадянина. Конференція проводил Віктор Баш. Обговорено ріжні справи, що торкаються політичних в'язнів. Французька Ліга постановила піддержати польську Лігу Оборони Прав Людини в її змаганнях для ульнення політичних в'язнів.

Вертають з нічим...

Варшава, 18. березня 1927.

Делегати польського уряду Млинарський і Крижановський, вислані до Америки для здобуття позички, вертають з нічим ц. м. з нічим. Представники ам. консорції домагалися контролю над польським господарським фондом, настановлення бухгалтера госп. фонду, покликання спец. заступника директора, представника консорції, який урядовав би при госп. фонді.

За вбивство дитини.

Львів, 19. березня 1927.

Вчора ставала перед судом 35-літня Фр. Козаківна з Любима великого, обвинувачена за давши гріх, а саме за вбивство дитини. Муж Козаківної втрутився на вішну, а

нав також заведення. Є поща надія на дах, ще право пригоди. Все у поаному порядку, тільки фреквенція гімназії справді за мала. Сидляки труду і змагаль коштувало і коштує освітлення і здвигнення нашої гімназії, а тепер, коли вона має все, що треба, брам молоді, що користала би а науки. Гімназія ледя чи має більше як одну третю всіх учнів з жоріського повіту, а й з інших повітів має їх дуже мало. Тут не минає головно матеріальне положення, бо інші народи по ній хіба у некаращому матеріальному положенні, а всі такі їхня молодь горять масово всіма засобами до школи. Тут минає наші батьки, що не дають про долю своїх дітей (до речі в Яворові до державної, ще напів української державної школи ім. Т. Шевченка ходить ледя пята части тих, що обов'язані ходити), і минає тут наше народне учительство та передові люди повіту, що не стараються приготувати відповідне число учнів до гімназії. У нас все ще владається ця сплота якоюсь приватною, а тимчасом це наш цілком значайний національний обов'язок.

— **Львів** — в **Австрії**. Нам попала в руки коверта з листом: У. С. Р. Р. Державне Видавництво Устани. Сектор періодичних видань. Харків, Сеогієвська пл., Московські Ряди ч. 5 — а на ній адреса: До редакції... Львів, Австрія (що й підчеркнено). Видно, що в Державному Видавництві Україна дуже журяться Західною Україною і розуміють наше положення, коли уважають нас нині ще складовою частиною — Австрії.

— **Відогди польських єпископів**. 25 польських єпископів закінчили свій зїзд у Варшаві відозвою до всіх своїх вірних, пригадуючи їм зерна анархії сучасного життя. Є це: проекти законодавства про цивільні шлюби та розводи, масонство, прилюдні непристойні танці та видовища, порнографічна література, релігійне сектанство і комунізм. Відозва не написана так популярно, щоб її могло зрозуміти простолудда, ані так інтелігентно, щоб її не могла перенести інтелігенція.

— **Вибірчі методи**. Вибірча комісія у Москві счеркнула із списків 8000 осіб, які не мають права голосувати до московського "совету"; є це інтелігенти підарлі в контрреволюційних пересідченнях.

— **Яка буде весна і літо?** Від положення 10-го віку ачені пробують відповісти точно на таке питання кожної зими на підставі своїх статистичних таблиць. А погода крутить, як лис хвостом. — Що метеоролог то інша прогноза. Якійсь італієць упевняє, що цього року весна та літо будуть теплі, бо від 1841 р. лише 10 разів приходило зимне літо після студеної зими, а між обома порами року є значайно гармонія доповнень. Але італійська зима була цього року зніжково зима. Американці на підставі гольфштрому ворожать нам холод. Німці кажуть, що весна буде пізня, а літо помірковано тепле. Побачимо.

— **Прикри історії**. 30 львівських купців дало себе "лянути" одному купцеві Афганію, який усе брав на борг, а вірний йому, бо 20 літ був чесний; врешті прийшов він до цього пересідчення, що на чесності не можна багато заробити, а його вірники переконані, що навіть чесне минуле не є в нинішніх часах поруккою чесної теперішності. — Прикра історія, бо вчашня трапилася якомусь талановитому пророкові з Гростянці, Любекові, який по селах лічив недужих, беручи за своє знання все, що лише можна було видурити. — Прикру історію мусили мати між собою три жінки, підлами, зрештою елегантно одягнені, як прилюдно на вулиці Леонів звели між собою порухунов пастуками.

— **Алькоголь**. Не чистий алкоголь, а денатурат можна купувати на всіх просторах польської держави тільки за картками. Від цієї формальності айліє є всі більші міста та більші літніска. Але й там не можна купувати більш як три літри вярза. Є це засіб, щоб простолудда не пило шкідливої "денатурки". Рахують, що чистий алкоголь є надто дорогим, щоб ним могла біднота заливатися. Одночасно з цим розпорядком читаємо в пресі такі дві вісткі: формаль з Білкі шляхочків так записав, що йдучи вночі через залізний міст розбив собі голову на смерть. — У Львові на вул. Листопада повисилась на вулиці на дереві 60-літня жінка, безнадійно прив'язана до алькоголю!

— **Смерть Гартмута**. Це ім'я знають мільони людей в Європі. Воно пишеться на безлічі одиш, а навіть ручок, і імовірно залишиться на них, навіть по смерті їх творця. Є і такий рід слави. Гартмут вдовольнявся напезне тим, що замість бути записаним у розумних книжках, він прив'язався до їх існування і був записаний на тім предметі, що записує інших.

— **Щасливий**. Це не ті, що виграють на лотерії. А ті, що виграли і не кваля.

НАДІСЛАНЕ.

За надіслане Редакції не відповідає.

Вже надійшли Останні Новости

на весну і літо для Лямі
и и до Фірма и и
АНТІН УВЕРА
Львів, вул. Галицька ч. 10.
Філія в Тернополі.
Дрогобич і Стрию. 11-82
1569

НОВИНКИ.

— **Шкільні вісти**. 25 і 26. лютого 1927 відбувся в львівській гімназії УИТ. "Рідної Школи" зимовий іспит зрілості під проводом кур. Янеллі зі Львова. Комісію при іспиті, як і попереднього разу, творили учителі заведення. До матори приступило сім учеників і всі здали. Зрілими проголошено: Кузьбу Володимира, Івчику Романа, Микитюка Осипа, Олексина Ярослава, Філіса Остапа, Цешського Романа і Чопика Михайла. Кур. Янеллі дерезигну-

за той час вона придбала собі дитину, яку зараз післяуродни задушила. Присяжні 9 голосами підтвердили питання щодо вбивства дитини, але одночасно 8 голосами підтвердили питання про неоплатність Козаківні в хвилі доконавання вбивства. З уваги на те Козаківну ульнено і негайно випущено на волю. Боронив її адв. д-р Шевчук.

Біржа.

Гривні.

Долар 8-95, Банк Польський платив за доларя у готівці 8-90, Нью Йорк 8-93, англійський фунт 43-45, швейцарські франки 172-13, італійські ліри 40-90, голландські гульдени 358-2, шведські корони 238-70, австрійські шілінги 125-79, чеські корони 26-60, німецькі марки 211-80.

Збіжжя.

Пшениця двірська 56-00—57-00, пшениця селянська 53-50—54-50, жито гал. 41-00—42-00, ячмінь броварний 41-00—42-00, ячмінь млинко 35—36, ячмінь пастішний 30-50—31-50, овес 33-75—34-75.

ається відібрати нагороди. Минулого року 1. березня виграв хтось 40.000 дол. на лотос 341.248 і не зголошався до цього часу. По 100 дол. виграла 1. вересня 1926 інша 354.118, 434.543, 573.571; 2-го листопада 1926 р. 500 дол. число 277.289 і по 500 дол. 3. січня ц. р. числа 495.188 і 515.327. Крім цього є ще 55 осіб, що не зголошались дотепер за 100 доларами. Може ти, читачу, є одним з таких філософів?

Катастрофи. Біля Бордо (Франція) впав літак з двома летунами, які вбилися. Два французькі летуни, що впили в околиці Мароко, до цього часу не розшукані. Біля Калькутти при зударі двох поїздів 22 подорожніх убитих, а 160 ранених.

Сучасні рекорди. У щогорічній календарі віденська поліція видала \$300 дозволів на балі та забави — У Кольтуел (Нью-Джерсі) злодій вдерся до... вранці, розпорили ящики касси і забрали всю готівку. Шкаве, чи ще туди вер утись примусово. — Комітет сотих роковин смерті Бетговена признає 20.000 фун. на приготування грамофонних дисків з творами композитора. — 3 „потребників“ у німецьких вагонах украли на протязі 5 місяців 11.000 рубликів. Де ти стара, славна німецька чесність? — 1500 вулиць у Берліні буде переіменованих. Відлі листоноші! — Дня 1. січня 1927 р. було на світі 27.073.971 рижих самоходів на 8.074.971 бильш як у 1926 р., а ще інакше: що за минулий рік світ діставав дежно 8424 машини більше. Що буде за 10 літ — важко собі уявити: — Між Ленінградом і Берліном їдуть пасажирські літаки 3 і пів години.

Чудесі. Професор у Гайдельберзі А. Сак дослідив дотепер 30.000 єгипетських мумій і пише на підставі своїх дослідів твір про шкідливість привізаній для здоров'я. — В Італії стають модними кінокові кавки з портретом Муссоліні. — На літатиш книжок і творів мистецтва у Відні продали одну мичку волосся Шіллера за 100 шлінгів; купець перепродав її знову за 220 шл. (380 зол.)

Світлова веснянина. Радянський уряд виставив у Лондоні царські бриланти: каталог має 124 позиції; є там весільна корона, якої вживали російські царі, шлюбні діядеми, 40-каратовий рожевий бриліант і багато інших дороговціностей. — Японський учений Йошімото видав книжку, в якій доказує, що баски (мешканці Піреней) є посполеті з японцями. — У Римі під Капітолем почали пробирати тунель. — Єспанія святкуватиме цього року маніфестацію соті роковини свого великого маляра Франсеска Гої, що помер у 82 р. життя. — У Німці помер єгипетський князь Ібрагім Ільмі, брат короля Фуада. — У Лондоні осмислювалось величезне фільмове підприємство, яке має підтримувати англійські фільми: до організації ввійшли ананіші письменники та актори.

М. Голіньський виступає в понеділок 21. березня в опері „Кармен“ на сцені львівського міського театру.

3 кіма. У кіні „Лей“ почалась прем'єра трагікомічна фільма з Гарі Лідге, Ліві Дагвер та Ені Ела п. з. „Царевич фільок“, у 10 діях. Крім цього фарса в 2 діях.

За 10 сот.

може кожний, що має звязок зі священною родиною, і хоче жертвувати на „Між едів і сиріт по священних“, мати ту вигоду, що повідомляючи Комітет дотепер за 10 сот. не потребує заходитися з висилкою грошей, бо комітет, повідомлений ланткою вище свого курсу, од за вкладкою. — Львів, вулиця Доминканська ч. 11.

Дописи.

Доминіана (Виксення в справі допису п. з. „Іде іде Зельман“). В ім'я правди прошу повідомити в „Ділі“ отсе повідомлення до допису в 52 ч. „Діла“: В „Ділі“ з дня 9. III. 1927 р. безменний автор, очевидно іспираний о. Мик. Дервиль, в дописі з Доминіани п. з. „Іде іде Зельман“, пишучи про слідство, веде мене до поручення гр.-хат. Митроп. Ординаріату проти о. Мик. Дервиль, парох Троєшніця, яке — мимоходом кажучи — поєв і на його користь, старість перед українською суспільністю понизити мою повагу і має добре ім'я, зазнаючи, що скінчений славеті як прихав, так відіхав з о. Шпіцером до Солукова. Це є рішучо несправда, бо я зі Зельманом не мав ніколи і не маю ніяких зв'язків. Чи Зельман є поліційним конфідентом, того не знаю, хоча не виключаю, бо німці все є можливе! От прим. коли я в церкві захоплював моїх парохів до оснування в селі читальні, кооператив і молочарні, пояснюючи, що ім того ніхто, навіть жандарми не заборонять, то поліційні Кулець ходив зі Зельманом по селі і випитував людей, що священник (себто я) говорив у церкві на пастанову поліції. А справа зі Зельманом маєть так: коли я критичного дня їхав до Троєшніця на слідство, адмабав я по дорозі в Якубівським лісі пішки йдучого Зельмана, який просився, щоб його взяти на фіру. Я не відмовив (не річ людяності) і ви присісався. Залишав, чого саме йде на Троєшніч, відповів, що за закулю художі. Більше про нього бесіди не було. При-

їхавши до Троєшніця, Зельман пішов своєю дорогою, а я поїхав далі. Чи агітував потім проти о. Дервиль, також про це не чув я, але припускаю: колиб дійсно був агітував, то з певністю було би зійшлося більше людей, а так не було нікого. Знак отже, що ніякої посторонньої агітації не було. Зрештою — як можна припустити, — щоб я, духовник, у слідстві проти другого духовника тримав руку з долинською мафією й уживав до поміч нехриста? Це булаб подла інсинуація! В ході слідства і з реліцій поліції, староства та воядства виходило, що слідство це спричинила якась постороння „чорна рука“. Означе не було це слідство політичне, а тільки ізза побирання о. Д. за високих *lata stolat*, до чого неповинна, розуміється, мішатися поліція, бо на це є влада духовна! Сам я припускаю, що слідство це виникло ізза такого факту: о. Микола Дервиль позичив у 1925 р. одній громадянці з Троєшніця, котрої муж видіва до Америки, на рік 150 зол., а по році за процентами взяв у неї 311 зол. Це винюхала очевидно поліція і справа пішла за лиху перед повітовий суд у Долині, а скінчилася з невідомим мені вислідом в окружнім суді у Стрию. — З правдивою пошаною: о. Семен Шпіцер, парох і декан в Солукові.

Зі спорту.

Гасмоней — Україна.

В неділю 20. ц. м. в год. 3-30 попол. стаять на площі „С-Б“ проти себе: член Польської Ліги коп. мяча Ж. К. С. „Гасмоней“ і С. Т. „Україна“. Дружина „Гасмоней“ стає в повном складі зі Штаерманом і Парнесом. Заповідається інтересна гра, тому маємо надію, що українська публіка заповнить численно площу „Сокола-Батька“.

Літературний кутон.

† Дніпрова Чайка.

13. ц. м. померла в селі Германівці українська письменниця Дніпрова Чайка (Л. О. Василеєвська). Останніми роками жила вона у своєї старшої дочки на селі, розбита параліжем. Ширший загаль мало що знав про письменницю. Вона не вважала себе професійним робітником пера, писала рідко та мало. В 1919 р. видала друком два маленькі томиків прози, а вірші розсилавши дорізно по журналах, навіть не складала окрему збірку. Дніпрова Чайка була незвичайно скромною людиною і не прихв і свій талант. Приятелі мусили раз перекоувати її, щоб видала написане до друку. Їй іма зустрічаємо врягоди і в галицьких виданнях. Революційні події 1905-1906 р. відбили у таких її творах як „Палами горять“ і „Шпалак“. Є це патетичне з холлення революцією, як явищем, що має принести перемогу поневоленім. Ось зразок такого патосу: „Серце просить туди, серце лине в небезпеку, до страху, до саможертви, до величної звитяги. Геть од сонного мороку, од огидного бездіяля! Ген туди, де ллється ріки — ріки праведної крові, де горить душа в надії, де летять побідні іскри, а згоряюча несправа димом стелється додолу, — де ця життя дешева, а цина свободи й правди піднеслася як ніколи, піднеслася над усі! Де очі самозжертви шлях широкий устеляють до всеюдського ясного часта волі і братерства!“.

І по другу революцію спалав Дніпрова Чайка у „Самодіах“ у подібній тоні: „Бийте, доміть без жалю і вагання усі старовинні здобутки неволі: тюрми, кайдани, глибокі льохи, високі мури, тісні замкварки старого життя!“.

Ущент, до підвалів руйнуйте. Хай гине в руїнах все темне, лихе, все трухляве, гниде та мезотіте.

Та тільки, — руйнуючи, добре подбайте та з грузу коштовні оздоби уважно збирайтеся...

Природно, що такі скромні поеми в прозі, на межі публіцистики, пропали серед дужих акордів нових, оригінальних поезій і О. Дорошкевич, що в своїй „Історії української літератури“ дуже добляно згадував усіх, що оспівували революцію, не згадав так талановито, як голосно, присвятив Дніпрової Чайці небогаторядків. Можливо, що щойно смерть пригадає критичі письменницю, яка мабуть залишила більшість своїх творів недрукованими. Якщо вони видержали пробу часу, пролежавши довго у хатнім затишку, їх напевне видадуть друком.

ОПОВІСТКИ.

Репертуар Нового Українського Театру:

Немирів: субота 19. III. Маруся Богуславка неділя 20. III. Вій

Театр виїждить на один місяць в турне по Любешчині. Пікіше заїтає до Львова з новим репертуаром як Андрєва „Сім повішених“ і інші.

Перестеріга! Перестерігається членів Кружка і прочих сатлявців перед Львом Янушевичем (тепер мешкає у Львові), котрий визнає ситяним і пересілає їх за закордонну пресу, мекхуючи правдою власності і авторства. — Кружок Ситявців С.—Б.

Заходон Кружка ім. Ганни Барвінок відбудуться в неділю дня 20. ц. м. о год. 17. в школі при кул. Мохнацького 12 реферат Вп. Дир. М. Галушинського п. з. „Значіння історичної традиції“. Вступ вільний. Гостям раді. — Старшина. 1750

З Товариства „Українська Бесіда“ у Львові. Звичайні загальні збори Товариства відбудуться в суботу дня 9. квітня 1927 в власній домівці при ул. Рутівського ч. 22. І. поверх о годині 5 по полудні, з слідуючим порядком денним: 1) Відчитання протоколу з попередніх загальних зборів. 2) Звіт уступаючого Виділу з діяльності Товариства. 3) Вибір нового Виділу. 4) Внесення і інтерпеліції. За Виділ Т-ва „Українська Бесіда“ *Зенон Лутавецький* голова, *Микола Панчук* секретар. 1746 1—2

Загальні збори філії „Просвіта“ в Мельниці відбудуться 25. березня ц. р. о 2. год. попол. в салі чит. „Просвіта“ з таким порядком: 1) Відправа панакхиди в церкві за померших дітяч просвітних о год. 12. в полудні. 2) Відчитання протоколу. 3) Звіт з діяльності. 4) Звіт касовий. 5) Уділення абсолютотрі. 6) Вибір голви і членів виділу. 7) Внески і есентуалі. Мельниці 15. березня 1927. За Виділ філії „Просвіта“: голова, о. *Ал. Капустинський*, *Д-р Д. Щуровський*. 1751 1—1

Відчит проф. Володимире Килиновича на тему: „Яких шків нам треба?“ відбудуться в неділю дня 20. березня 1927 о год. 11. рано в салі „Української Бесіди“ в „Народнім Домі“, на який всіх, що цікавляться шківнітвом запрошує: **Виділ філії Учитель. Громади у Львові.** 1749 1—1

ДРІБНІ ОГолоШЕННЯ.

ІДЕАЛЬНА ПАСТА до зубів **КРЕМ ПЕРЛОВНИ** Ігнатівна Львів. 956 92-?

НОТАР в Косолі приймає молодого кандидата від 1. травня ц. р. 1728 2-2

ПОСАДА дяка з добрим голосом також і писаря, негайно до обияття. Зголошення Парохіальний Уряд Дильова п. Лютовська. 1734 3—5

ФОРТЕП'ЯН, чорний, першорядної марки з англійською механікою 7 і чверть октав майже новий продась „Моношкю“. Зіморочна 10. 1721 2—2

ОГОЛОШЕННЯ.

За оголошення Редакція не відповідає.

Спеціаліст недуг легінів, серія і жолудка **Д-р Фелікс Ган** Львів, *Городецька 46*, *Телеф. 834*. 1640 *Піресвітлення Рентгеном.* 15-27

Дентистичне заведення МАКСИМІЛІАНА МОРА Львів, *Порлеского 9*. *Тел. 25-58*.

приймає всілякі роботи, входячі в обсяг дентистики. Для Н. Т. урядників полекші 1754 в сплатах. 1—3

ЗВІДОМЛЕННЯ.

Отсам звідомляю ПТ. Інтересованих, що моя кінцеціонована, візрієва механічна майстерня, перекошена до нового локалю при вул. Лидого 2. *телеф. 25—70*, знично розширена, уряджена на віз закордонних та заросотона в новітні машини і знаряддя. Першорядні механіки під фахового управно виконують: реконструкції і направи всіляких бюрових машин, робототокварські і всілякі інші механіки. Рівночасно поручаю мій найбільший у Львові склад машин до писання з українським і польським письмом при вул. Сенкевича ч. 9. *Тел. 25—70*.

1748 1—2 **Юліян Помага.**

МЕБЛІ СТИЛІВІ кресні і закордонні по приступних плах **== поручає ==** **Нововідкритий Склад Меблів** **С. Брик і М. Гринер** Львів, *Ягайлонська 24* 1747 *Тел. 21-76*. 1-5

ЧЕКОЛЯДА „ОПТИМА“
1673 найліпша 5-?

Весняні Плащі, костюм, взовнені часе у величій виборі **ЦЕЦИЛІЯ ГАН**, *Львів, площа Сномька ч. 1а*, проти кіна *Марусенька*. Полекші в сплатах. Приймає також замовлення з власних і при 1729 несених матеріалів. 2—10

ПАМ'ЯТАНТЕ, щоб закупути 92 31-40 **Герольд Муттера** фарбу до білля в порошку, бо є о 100% дешевішою і ліпшою від всіх пуделкових паст і порошків. **Х. ПЕРЛЬМУТТЕР** *Бюро фабрики: Львів, Сномька 62*.

ЩАСЛИВІ ЛЬОСИ

І. класи ХУ. Державної льотерії класової продась 1719 2—5

АГЕНЦІЯ ЗЕМЕЛЬНОГО БАНКУ ГІПОТЕЧНОГО Львів, *Ягайлонська 8*

$\frac{1}{4}$ 40 зол., $\frac{1}{4}$ 20 зол., $\frac{1}{4}$ 10 зол.

Поручення з провінції полагодується відворотною поштою.

МЕБЛІ клубові і салюнові, модні драперії до дверей і вікон, матеріали, фотелі до спання, килими, мосяжні карнізи, спальні, ідалі поручає найдешевше **ЛЕВ МАТВІЙОВСКИЙ** Львів, *Хорущина 8*, *Тел. 40-11* власна робітня, тапіцерія, декоратив. 1659 4—5

ВИДАВНИЦТВО „ТРЕМБІТА“ **КОЛОМІЯ, СОБІСЬКОГО Ч. 7.** поручає такі новини:

Новий портрет Б. Хмельницького (са 35х50) 1-
Новий український ФЛІРТ (забава) (48 карток) 1-
Хейромантія або Читання з руки (з 15 обр.) 0-50
ЗІЛЬНИК, як уживати лічничі зілля 1-50

Пересилка книжок 50 с., портрету 90 с. Висилається лише по одержанню належитості враз з сумою на пересилку. За післяплатою не висилається! 1752 1—5

За редакцію відповідає **Василь Мудрий**.

Видає **Видавничий Спільн. „Діло“**. З доукарні Видавничого Спільн. „Діло“. Львів. Рінок ч. 10.